

ВІСНОВОК

творчого керівника, Народного артиста України, професора, завідувача кафедри оперного співу Національної музичної академії імені П. І. Чайковського **Дяченка Олександра Миколайовича**

та наукового консультанта, доктора мистецтвознавства, професора, завідувача кафедри історії світової музики Національної музичної академії імені П. І. Чайковського **Жаркової Валерій Борисівни**

про творчий мистецький проект та його наукове обґрунтування творчого аспіранта кафедри оперного співу Національної музичної академії імені П. І. Чайковського

Володимира Тишкова

«ВОКАЛЬНО-СИМФОНІЧНА ПОЕМА МИХАЙЛА ВЕРИКІВСЬКОГО «ЧЕРНЕЦЬ»: СМІСЛОВІ ДОМІНАНТИ ПОЕТИЧНОГО ТЕКСТУ ТА ЇХ МУЗИЧНЕ ПРОЧИТАННЯ»,

поданий до захисту на здобуття ступеня доктора мистецтва за спеціальністю
025 «Музичне мистецтво»

У процесі роботи над творчим мистецьким проектом «Вокально-симфонічна поема Михайла Вериківського «Чернець»: смислові домінанти поетичного тексту та їх музичне прочитання» на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» аспірант Володимир Тишков виявив значні виконавські та дослідницькі якості. Він показав себе талановитим музикантом із міцною професійною базою та власним баченням тенденцій сучасного вокального мистецтва. Слід відзначити пошуковість та оригінальність мислення Володимира Тишкова як науковця. Завдяки високому рівню професіоналізму та широкій ерудиції автор зумів дослідити складний вокально-симфонічний твір, що об'єднав художні ідеї Тараса Шевченка і Михайла Вериківського в оригінальній композиційній єдиності, що ставить актуальні виклики для виконавців

сьогодні і робить твір одним із знакових в розвитку української музичної культури ХХ с.

Дослідницька складова творчого мистецького проекту Володимира Тишкова «Вокально-симфонічна поема Михайла Вериківського «Чернець»: смислові домінанти поетичного тексту та їх музичне прочитання» відповідає усім вимогам і виконана у формі наукового обґрунтування. Робота складається з анотації українською та англійською мовами, вступу, двох розділів, поділених на підрозділи, змістовних висновків та списку використаних джерел (94 позиції). У вступі чітко сформульовано всі вихідні дані: обґрунтування вибору теми дослідження, предмет, об'єкт, мету і завдання, теоретичну, методологічну базу, практичне значення й новизну. Основний матеріал роботи викладено системно та послідовно. Перший розділ присвячений дослідженню багатовимірної концепції поеми Тараса Шевченка «Чернець»; другий розділ концентрує увагу на вокально-симфонічній поемі М. Вериківського і актуальних аспектах її сучасного усвідомлення. Детальний аналіз співвідношення музичного та поетичного рядів в тексті музичного твору «Чернець» вперше спрямований на усвідомлення унікальності трактування видатним композитором ХХ століття багатовимірної концепції одноіменної поеми Т. Шевченка. З метою обґрунтування нових підходів до виконавського трактування музичного тексту автор задіяв сучасні гуманітарні підходи до смислових параметрів вербального і музичного рівнів поеми «Чернець» М. Вериківського. Слід підкреслити, що в роботі переконливо виявлено, що композитор зберігає особливості поетичного першоджерела, проте трактує його як митець іншої культурно-історичної доби.

Методологія дослідження має комплексний характер, ґрунтуючись на поєднанні зasad історико-типологічного, лінгвістичного, семантичного та жанрово-стильового методів аналізу, які дають змогу глибше розкрити специфіку вокально-симфонічної поеми М. Вериківського та знайти відповіді на питання, пов'язані із виявленням її смислових параметрів.

Таким чином, у результаті дослідження було доведено актуальність вивчення вокально-симфонічної поеми М. Вериківського «Чернець» і її непересічну цінність для сучасного виконавства.

У процесі підготовки мистецького проєкту Володимир Тишков проявив прекрасні організаторські здібності, високий інтелектуальний рівень та професійну зрілість. Оригінальну виконавську версію вокальних творів на слова Т. Шевченка він репрезентував на підставі міцної музикознавчої бази, власних пошукових розвідок та сучасних реалій українського вокального мистецтва.

Запропоноване наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту має практичну цінність, його матеріали можуть бути використані у навчальних курсах з історії світової музики, історії вокального мистецтва, при роботі над вокальним твором М. Вериківського у виконавській діяльності. Застосовані у творчому проєкті підходи до трактування твору українського митця сприятимуть художній досконалості їхньої інтерпретації та слугуватимуть базою для подальшого вивчення доробку видатного українського композитора у контексті актуальних тенденцій сучасного виконавського мистецтва. Спеціальний курс навчальної дисципліни за темою творчого мистецького проєкту – «Жанрові та стилеві особливості вокально-симфонічної творчості Михайла Вериківського» має перспективи подальших наукових досліджень та може бути використаний як у концертній практиці, так і у навчальному процесі.

Творчий аспірант Володимир Тишков у повному обсязі успішно виконав індивідуальний навчальний план та опанував знання з дисциплін освітньо-наукової навчальної програми. Тему мистецького проєкту було обговорено на кафедрі й апробовано у виступах на п'яти міжнародних наукових та науково-практичних конференціях та на одному концерт-іспиті. Під час навчання творчий аспірант Володимир Тишков також активно займався концертною діяльністю поза межами України. У 2022 році відбувся його успішний виступ на XI міжнародному конкурсі імені Станіслава

Монюшка м.Варшава (Польща), на якому автор був відзначений званням лауреата (друга премія).

Протягом навчання у творчій аспірантурі, Володимир Тишков опублікував за темою проекту дві статті, серед яких дві у наукових фахових виданнях, затверджених ДАК МОН України в галузі «Мистецтвознавство»

- (1. Тишков В. Вокально-симфонічна поема "Чернець" Михайла Вериківського: Культурно-історичний та жанровий виміри / Музичне мистецтво і культура. 2022. Науковий вісник. Випуск 34. Книга 2. С. 46-59.;
2. Тишков В. "Чернець" Тараса Шевченка й особливості його прочитання Михайлом Вериківським в однойменній вокально-симфонічній поемі / Актуальні питання гуманітарних наук. 2022. Випуск № 57. Том 3. С. 83-89.).

Апробація результатів наукової складової творчого мистецького проекту відбулася на п'яти наукових конференціях: 1. Тема доповіді: «Вокально-симфонічна поема "Чернець" М. Вериківського і актуальні питання оперного виконання» / Четверта міжнародна науково-практична онлайн конференція "Сучасні аспекти теорії та практики спів. Україна - Китай: Музичний діалог" (25 листопада, 2021 р.). 2. Тема доповіді: «Вокально-симфонічна поема для басу та симфонічного оркестру Михайла Вериківського "Чернець": історія створення та виконавська доля» / ХХII Міжнародна Науково-практична конференція "Молоді Музикознавці" (10-12 січня, 2022 р.). 3. Тема доповіді: «Вокально-симфонічна поема "Чернець" Михайла Вериківського: особливості жанру (до 60-х роковин)» / ХХ Міжнародна наукова конференція "Ювілейні та пам'ятні дати 2022 року" (29 листопада 2022 р., Київ, онлайн платформа Zoom). 4. Тема доповіді: «Постать Михайла Вериківського у сучасному музикознавчому просторі» / Міжнародна науково-практична конференція "Богатирьовські читання: школа теорії та практики" (17 березня 2023 р., Харків, онлайн платформа Zoom). 5. Тема доповіді: «Постать Михайла Вериківського в українській культурі ХХ ст.: суспільно-історичні й художньо-естетичні характеристики» / Міжнародна науково-освітня конференція «Гуманістичні цінності людства в

реаліях сучасного світу» (8 червня, 2023 року, Київ, онлайн платформа Zoom).

Отже, враховуючи вищезазначені актуальність, наукову новизну, практичну значущість та перспективність теми, вважаємо, що науково-дослідницька та творча складові мистецького проекту «Вокально-симфонічна поема Михайла Вериківського «Чернець»: смислові домінанти поетичного тексту та їх музичне прочитання» Володимира Тишкова виконані на високому професійному рівні. Творчий мистецький проект Володимира Тишкова відповідає вимогам МОН України та може бути рекомендованим до захисту в спеціалізованій раді на присудження освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва.

Творчий керівник

Народний артист України, професор,

заступник завідувача кафедри оперного співу НМАУ ім. П. І. Чайковського
Дяченко О.М.

Науковий консультант

доктор мистецтвознавства,
професор, завідувач кафедри історії світової музики
НМАУ ім. П. І. Чайковського
Жаркова В.Б.

